

SLOVENSÁ LEKÁRSKA KOMORA

Sekretariát SLK, Račianska 42/A, 831 02 Bratislava

SLK – zhodnotenie roku 2022

Rok 2022 bol na začiatku ešte poznačený ochorením Covid -19. Nasledujúce mesiace to však bol (a stále je) predovšetkým virtuálny súboj politikov samých so sebou - **nepochopenie zásadnej tézy - nedofinancované slovenské zdravotníctvo funguje len vďaka zotrvačnosti a vďaka zodpovednosti, ochote a obetavosti lekárov, sestier a ostatných zdravotníckych pracovníkov.** Postaviť však systém zdravotníctva len na obetavosti zdravotníkov a preniesť na ich plecia celú ťarchu dlhoročného neriešenia problémov je zo strany politikov nezodpovedné. Takto to už ďalej nemôže a nesmie ísť. **Systém zdravotníctva musí byť postavený na jasných a predvídateľných pravidlách.** Občania musia vedieť, čo môžu od systému očakávať, kde a kedy nájdú pomoc pri svojich ťažkostiach. Zdravotníci musia byť za svoju prácu spravodlivo ohodnotení. Zdravotnícke zaradenia musia poznať svoje miesto v systéme a zdravotné poisťovne im musia platiť reálne ceny za realizované výkony. Slovenská lekárska komora opakovane v desiatkach vyhlásení, na tlačových konferenciách či stretnutiach s predstaviteľmi rezortu zdravotníctva, vlády a parlamentu upozorňovala a žiadala navýšenie zdrojov pre rezort, vrátane navýšenia platieb za poistencov štátu.

Politici predloženým návrhom rozpočtu na rok 2023 opäť ukázali, že zdravotníctvo nie je ich prioritou. **SLK navrhuje výrazne zvýšiť rozpočet pre zdravotníctvo na rok 2023, primárne zvýšiť platbu za tzv. poistencov štátu,** zvýšiť výdavky na verejné zdravotné poistenie na úroveň priemeru krajín Európskej únie. SLK požaduje čo najskôr zvýšiť platbu za tzv. poistencov štátu na úroveň, ktorú povinne odvádza živnostník (v roku 2022 platil živnostník minimálne 79 eur, štát odvádzal pritom len cca 32 eur). To umožní zabezpečiť **zdroje na úhradu skutočne vynaložených nákladov na diagnostiku a liečbu pacientov a tým na zabezpečenie prevádzky a rozvoja nemocníc a ambulancií. V súčasnosti sú tieto platby nedostatočné a nepokrývajú skutočné náklady** na zabezpečenie prevádzky a rozvoja prevažnej väčšiny ambulancií a nemocníc. Narastá frustrácia a napätie medzi lekármi. **Narastajú dlhy nemocníc, narastá počet zatvorených ambulancií z dôvodu ukončenia ich činnosti.** Mnohí lekári odišli do dôchodku a v najbližšom období ich budú nasledovať ďalšie stovky. Mladí lekári odchádzajú do zahraničia. Neplánujú pracovať v systéme, ktorý nedokáže poskytnúť zdroje na zabezpečenie bazálnych požiadaviek na prevádzku zdravotníckych zariadení. **Vyzerá to tak, že dôsledky si zrejme uvedomujeme len my, ktorí v zdravotníctve pracujeme.**

Slovenská lekárska komora však nielen upozorňuje na problémy, ale navrhuje aj riešenia, ktoré predkladá na diskusiu, na hľadanie vzájomných prienikov. Po troch rokoch priprav v júni 2022 predstavila **návrh komplexnej reformy v materiáli Konceptia zdravotníctva v SR podľa SLK.** S Konceptiou zdravotníctva podľa SLK sme oboznámili nielen odbornú a laickú verejnosť, ale aj predstaviteľov štátu zodpovedných za slovenské zdravotníctvo. Ponúkame v nej konkrétne riešenia, vrátane spôsobu financovania rezortu. Opakovane sme sa stretli aj s ministrom zdravotníctva, kde sme mu ako strešná stavovská profesijná organizácia, ktorá zastupuje všetkých lekárov, ponúkli pomoc pri riešení problémov v zdravotníctve. Naše návrhy ocenil, ku ďalšej diskusii sme sa však z rôznych dôvodov zatiaľ nedostali. Pevne veríme, že v budúcom roku budeme môcť naše návrhy ďalej rozdiskutovať s predstaviteľmi štátu tak, aby sa mohli postupne pretaviť do ďalších potrebných – predovšetkým legislatívnych – krokov.

SLK okrem predstavenej Konceptie začala pracovať aj na projekte reálneho nacenenia zoznamu ambulantných výkonov vytvoreného na ministerstve zdravotníctva, o ktorom sa hovorí už dve

desiatky rokov. Ako pilotný odbor sme nacenili odbor pneumológia a ftizeológia, ktorý patril a patrí medzi najviac zaťažené pri pandémie ochorenia COVID-19 a súčasne patrí medzi najviac podfinancované odbory s výrazným úbytkom počtu fungujúcich ambulancií. Na projekte spolupracujeme s tímom analytikov a jednotlivými odbornými spoločnosťami. Postupne pokračujeme v naceňovaní ďalších (v súčasnosti šiestich) odborov. Verejnosti sme projekt predstavili koncom novembra 2022. Pozitívne v tejto súvislosti vnímame ústretové kroky Ministerstva zdravotníctva SR.

Nedá nám na záver nespomenúť výpovede nemocničných lekárov. **Lekárov**, ktorí prejavili odvahu a podali výpoveď zo zamestnania v súvislosti s akciou organizovanou LOZ, **sme opakovane z vlastnej iniciatívy podporili vo viacerých tlačových vyhláseniach a prijatím uznesenia Snemu SLK zo septembra 2022.** Je nám ľúto, že vedenie LOZ s nami v tejto veci vôbec nekomunikovalo a na záver, pri uviaznutí rokovaní, dokonca odmietlo aj našu ponuku na pomoc formou mediátora medzi LOZ a vládou SR. SLK nakoniec s úľavou privítala dohodu o mzdách nemocničných lekárov, ktorá odvrátila hrozbu odchodu lekárov z nemocníc a ďalšieho domino efektu v systéme. K mnohým bodom z Memoranda, napríklad týkajúcich sa ďalšieho vzdelávania lekárov a rezidentského štúdia, ktoré spadajú do zákonných kompetencií SLK a iných zdravotníckych organizácií a vzdelávacích inštitúcií, nie LOZ-u, máme vážne výhrady, ktoré sme už kompetentným prezentovali. **Ďalšie legislatívne zmeny je nevyhnutné realizovať zásadne po diskusii kompetentných orgánov a ich predstaviteľov a nemožno ich šíť horúcou ihlou.** Ako príklad nám môže poslúžiť s nikým **nepredroková** časť novely zákona o lieku (zmeny v predpisoch liekov) z decembra 2021, ktorá spôsobila medzi odbornou verejnosťou, ale aj pacientmi chaos a vyvolala nespočetné množstvo negatívnych emócií vo vzťahoch medzi lekármi a vzťahoch lekár – pacient, čiastočne pretrvávajúce (akurát už v menšej pozornosti médií) doteraz. Ďakujeme v tejto súvislosti všetkým tým všeobecným lekárom a špecialistom, ktorí v realite každodenného života majú pochopenie, že pacient je na prvom mieste.

V značnej časti zdravotníckej obce dnes panuje frustrácia, napätie a znechutenie. Sme však presvedčení, že nie vzájomným bojom, ale diskusiou a spoločným úsilím pri hľadaní riešení si dokážeme porozumieť, spoločne čeliť problémom a nachádzať riešenia prospešné pre všetkých.

SLK má v hodnotení zdravotníctva a jeho činnosti jasno - oceňme to dobré, čo sa podarilo v každej oblasti, diskutujme o tom, čo nás trápi, hľadajme spoločne prospešné riešenia a bojujme tam, kde tento prístup zlyhá. Nenechajme sa ničím rozdeliť. Čaká nás ešte veľa práce.

Krásne a pokojné sviatky všetkým lekárom, sestram, zdravotníkom a pacientom.

Slovenská lekárska komora, 21.12.2022